



SÜRDÜRÜLEBİLİR AV YABAN HAYATINDA ELBİSTAN KIZILKANDİL ÖRNEK AVLAĞI ÖRNEĞİ

Çağrı Özgür ÖZKAN^{1*}, Hacı KALINKÜTÜK², Mustafa BAYDEMİR¹, Halima ÇOTU¹, Özlem ABDURRAHMANOĞULLARI¹, Kübra KALINKÜTÜK², Şeyma ALKAP¹

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Göksun Meslek Yüksekokulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, 46600, Kahramanmaraş, Türkiye

²Tarım ve Orman Bakanlığı, Kahramanmaraş İl Şube Müdürlüğü, 46040, Kahramanmaraş, Türkiye

Özet: Kızılkandil Örnek avlağı, Akdeniz Bölgesi'nde, Kahramanmaraş ilinin, Elbistan / sınırları içerisinde yer almaktadır. Kahramanmaraş il merkezine 170 km mesafede bulunan 4150 hektarlık alanı kapsayan Elbistan Kızılkandil Örnek Avlağı ve çevresi, taşıdığı doğal ve kültürel kaynak değerleri nedeniyle T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 2008 yılında tescil edilmiştir. Avlak, Kahramanmaraş ve çevre illerde bulunan av ve yaban hayvanları ile hem avcılığı desteklemekte hem de kırsal kalkınmaya katkı sağlamaktadır. Avlak bünyesinde birçok av hayvanı bulundurmasına rağmen; kınalı keklik, tavşan ve çil keklik türlerini için tescil edilmiştir. Bu avlakta avlatılan bu hayvanlar Kahramanmaraş'ta ve Türkiye'de bulunan doğal türlerdir. Elbistan Kızılkandil Örnek avlağı Malatya karayolu ile Malatya iline ve havan alanına çok daha yakındır. Avlak içerisinde bulunan toplam su kaynağı alandaki bitkilerin su ihtiyacını karşılamamın yanı sıra yaban hayatının da gelişimine katkı sağlamaktadır. Ayrıca, alanda hem yerel halkın hem de gelen avcılarının kullanması için bir adet sosyal donatı bulunmaktadır. Elbistan Kızılkandil Örnek Avlağı, Kahramanmaraş doğal popülasyonun artırılması amacı ile Tarım ve Orman Bakanlığına önem verilen bir proje olup, bakanlıkça yetiştirilip doğaya salınan kekliklerin doğal ortamlarına adaptasyonları içinde avlaklar önem arz etmektedir. Keklik yetiştirip doğaya salma çalışmalarına temel oluşturmak üzere salınan kekliklerin doğal ortamlarında yaşama ve üreme oranlarının bilinmesi ve takibi için örnek alan bu avlaklara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu maksatla; Tarım ve Orman Bakanlığı bu tür faaliyetlere hem destek vermekte hem de yakından takip etmektedir. Bu çalışma ile av ve yaban hayatı için önem arz eden örnek avlaklardan olan Elbistan Kızıl Kandil Örnek Avlağının tanıtılması amaçlanmaktadır.

Anahtar kelimeler: Kınalı keklik (*Alectoris chukar*), Kızılkandil, Tavşan, Avlak

Sustainable Hunt in Wild Life Elbistan Kizilkandil Example Hunting Ground Example

Abstract: Kızılkandil Example Hunting Ground is located in the Mediterranean Region, within the borders of Elbistan, Kahramanmaraş province. Elbistan Kızılkandil Example Hunting Ground, which covers an area of 4150 hectares located 170 km from Kahramanmaraş city center, and its surroundings were registered by the General Directorate of Nature Conservation and National Parks in 2008 due to the natural and cultural resource values it carries. It was registered by the Ministry of Agriculture and Forestry in 2008. It supports both hunting and rural development with game and wild animals found in hunting area, Kahramanmaraş and surrounding provinces. Although there are many game animals within the hunting area; it is registered for red legged partridge, rabbit and freckle partridge. This hunting shot these animals are native species found in Kahramanmaraş and Turkey. Elbistan Kızılkandil Example hunting ground is much closer to Malatya province and airport by Malatya highway. The total water resource in the courtyard not only meets the water needs of the plants in the area, but also contributes to the development of wildlife. In addition, there is a social facility in the area for the use of both local people and incoming hunters. Elbistan Kızılkandil Example Hunting Ground is a project that is given importance by the Ministry of Agriculture and Forestry with the aim of increasing the natural population of Kahramanmaraş, and hunting grounds are important in the adaptation of partridges raised and released to nature by the Ministry. There is a need for these sample hunting grounds in order to know and follow the living and reproduction rates of the partridges released in order to form a basis for the work of raising partridges and releasing them into nature. For this purpose; The Ministry of Agriculture and Forestry both supports and closely monitors such activities. With this study, it is aimed to introduce the hunting wildlife by Elbsitan Kızılkandil Sample Hunting Ground.

Keywords: Red legged partridge (*Alectoris chukar*), Kızılkandil, Rabbit, Hunting Ground

*Sorumlu yazar (Corresponding author): Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Göksun Meslek Yüksekokulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, 46600, Kahramanmaraş, Türkiye

E mail: cagri@ksu.edu.tr (Ç.Ö. ÖZKAN)

Çağrı Özgür ÖZKAN

<https://orcid.org/0000-0003-1752-8293>

Hacı KALINKÜTÜK

<https://orcid.org/0000-0002-3759-7811>

Mustafa BAYDEMİR

<https://orcid.org/0000-0003-2434-1478>

Halima ÇOTU

<https://orcid.org/0000-0002-7303-9833>

Özlem ABDURRAHMANOĞULLARI

<https://orcid.org/0000-0001-7814-0212>

Kübra KALINKÜTÜK

<https://orcid.org/0000-0003-4537-3954>

Şeyma ALKAP

<https://orcid.org/0000-0002-9512-2419>

Gönderi: 28 Ocak 2021

Received: January 28, 2021

Kabul: 02 Şubat 2021

Accepted: February 02, 2021

Yayınlanma: 01 Nisan 2021

Published: April 01, 2021

Cite as: Özkan ÇÖ, Kalinkütük H, Baydemir M, Çutu H, Abdurrahmanoğulları Ö, Kalinkütük K, Alkap Ş. 2021. Sustainable hunt in wild life Elbistan Kızılkandil example hunting ground example. BSJ Eng Sci, 4(2): 55-57.



1. Giriş

Avcılık, geçmişten günümüze kadar gelen çeşitli amaçlar doğrultusunda yapılan sportif bir faaliyetdir. İlk zamanlarda insanlar ihtiyaçlarını karşılamak için yapmışlardır. Medeniyetin gelişimi ile ihtiyaçtan çok askeri talim ve sonrasında ise sportif bir faaliyet olmuştur (Erdem, 1991). Türkiye’de sportif amaçlı avcılığa yapılan harcama turizm gelirinin yaklaşık %7’sini oluşturmaktadır. (Özer, 2020). Avcıların, bu turizmi geliştirmesinde birçok değer etkili olmaktadır. Örneğin, avlanan materyalin farklı bir lezzete sahip olması ve trofelerinin olması da etkili olmaktadır. (Ünal, 2019). Birçok nedenden dolayı Türkiye’deki hayvan varlığında bazı türlerin önemli derecede korunması gerekmektedir (Demirsoy, 2007). Kınalı keklik bunlardan birisi olup, T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı çeşitli illerde üretimlerini sağlamaktadır. (Özkan ve ark., 2020; Özkan ve Başadoğan, 2020; Özkan, 2020). Bu nedenle, korumanın temelinde hayvanları tanımak onları tanımak vardır. Nitekim yaban hayatı yönetimi, avlanma ve avcılıkla doğrudan ilişkilidir (Oğurlu, 2008).

Sürdürülebilir bir avcılık için ekosistemde canlı popülasyonuna zarar vermemek gerekir. (Özaydın, 1991). Türkiye’de sürdürülebilir bir av ve yaban hayatı için kaynağın korunması ve geliştirilmesi amacıyla 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu kapsamında çeşitli hukuksal korumalar ve düzenlemeler yapılmıştır. Bu kanunun getirdiği yeniklerin başında avlakların oluşturulması ve bu avlaklarda belirli bir avlanma planı içinde avlanma eyleminin yapılmasını sağlamaktır (Resmi Gazete, 2003). 21 Mart 2005 Dünya ormancılık günü faaliyetlerini de içine alacak şekilde düzenlenmiş olan I. Çevre ve Ormancılık şurasında; “Devlet avlakları, Örnek avlaklar ve Yaban Hayatı Geliştirme Sahalarında yürütülen her türlü üretim faaliyeti için bir yönetim planı hazırlanması gündeme gelmiştir. Hemen avlakların etüt ve avlanma planlamaları yapılmaya başlanmıştır (Anonim, 2005; Oğurlu, 2008).

Elbistan Kızılkandil Örnek Avlak Sahası da Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü’nün 13.04.2005 tarih ve B.18.0. DKMPG.0.03.00/250.03-44/2484 sayılı makam olurlarına istinaden 29.05.2008 tarihinde Kahramanmaraş DKMP Şube Müdürlüğüne tefrik ve tesis edilmiştir. Kınalı keklik için tesis edilen bu örnek avlakta av organizasyonu düzenleyen yetkili acenteler kanalıyla yerli ve yabancı turist avcılar av yapmaktadır (Anonim, 2020).

2. Materyal ve Yöntem

Kızıl Kandil Örnek Avlağı, Kahramanmaraş ili, Elbistan ilçesi, Sünnet, Kartepe, ve Ortatepe köylerinin mülki hudutları içerisinde yer almaktadır. Kahramanmaraş ‘a il merkezine 170 km mesafede yer almaktadır. 4150 ha büyüklüğündeki avlak sahası vardır (Şekil 1). Saha kayalık ve sarp araziden oluşmuştur. Ortalama eğim ise % 30-45’arasındadır. Avlak sahasındaki irili ufaklı su kaynakları da mevcuttur.



Şekil 1. Kızılkandil Örnek Avlak Sahası (Anonim, 2020).

Avlak Sahasında yer yer Meşe (*Quercus* sp.) ve Ardıç (*Juniperus* sp.), Karaçalı (*Paliurus aculeatus*), Pırnal meşesi (*Quercus aucheri*), Kermes meşesi (*Quercus coccifera*) Böğürtlen (*Rubus caesius*) ve Ahlat (*Pyrus elaeagrifolia*) sahanın en yaygın ağaç, ağaççık ve çalı türleridir.

3. Bulgular ve Tartışma

Kınalı keklik dışında, Kurt (*Canis lupus*), Tavşan (*Lepus capensis*), Tilki (*Vulpes vulpes*), Sansar (*Martes foina*) ve çil keklik (*Perdix perdix*) Çalışma sahasında yayılış gösteren önemli av ve yaban hayvanlarıdır. 10.10.2012 tarihinde kınalı keklik için sözleşme imzalanmasının ardından 10.09.2013 tarihinde yaban tavşanı ve 22.09.2017 tarihinde ise çil keklik için firma ile sözleşme yenilenmiştir. Avlakta 664 adet/yıl kınalı keklik, 675 adet/yıl taban tavşanı ve 160 adet/yıl yaban tavşanı yıl içerisinde ergin bireyler; eş tutma ve üreme dışında avlatılabilmektedir. Kınalı ve çil keklikler için bu dönem 1 Mart 15 Haziran dönemi iken yaban tavşanı için 15 Şubat -15 Eylül arası kapsamaktadır. (Anonim, 2020).

Örnek avlak hem Elbistan ilçenin hem de Kahramanmaraş ilinin yurt içinde ve dışında tanıtılmasına, ekonomisine ve avcılık potansiyeline katkı sağlamıştır. Ayrıca, avcılarının avlanma zamanı dışında av yapabilmesine olanak sağlamıştır. İl genelinde avcı potansiyeli artışlar gözlenmektedir. Böylece, av ve avcılık faaliyetleri konusunda yeni firma ve sosyal cemiyetlerin kurulması ile bölge halkına gelir sağlamaktadır. Ayrıca, yüksek popülasyonda av hayvanı görme ve avlama fırsatı sunmaktadır. Avlağın ilan edilmesiyle birlikte av turizmi için gelen avcı turisteler sayesinde bölgede av turizmi olgusu oluşmuştur.

Avlanma zamanı dışında avlanmaya imkan sağlayan örnek avlak, yasa dışı avcılık yapacak olan avcılarının bu sorunlarının giderilmesine katkı sağlamıştır. Bu durum T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yapılan çalışmalara katkı sağlayacak ve avlanma süreleri dışında avlanma için oluşan baskıyı hafifletecektir. İlde bulunan Kapıçam Kınalı Keklik Üretim İstasyonu’ndan elde edilen kekliklerin satışını için imkan sağlayacaktır (Özkan, 2020).

Avlağın olması avcılara avlanacak alan oluşturduğu için

Kahramanmaraş ilinde avlanmaya yasak bölgeler genişletilebilmesine imkan sağlamaktadır. Ayrıca; sosyal, görsel, yazılı ve işitsel medya ile tanıtımının yapılması, Türkiye'nin uluslararası ve ulusal av turizmine katkı sağlayarak, yaban hayatına vermiş olduğu değeri ortaya koyacaktır.

Katkı Oranı Beyanı

Tüm yazarlar eşit oranda katkıya sahiptir.

Çatışma Beyanı

Yazarlar bu çalışmada hiçbir çıkar ilişkisi olmadığını beyan etmektedirler.

Destek ve Teşekkür Beyanı

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı XV. Bölge Müdürlüğü Kahramanmaraş İl Şube Müdürlüğüne sağladığı katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

Kaynaklar

- Anonim. 2005. Çevre ve Orman Bakanlığı, 1. Çevre ve ormancılık şurası kitabı, şura kararları. Ormancılık Şurası Çalışma Belgesi, 99-103, 7.Bölüm Doğa Koruma, 1. Çevre ve Ormancılık Şurası, 22-24 Mart 2005, Antalya.
- Anonim. 2008. Türkiye'de av turizmi uygulamaları. Av ve Yaban Hayatı Dairesi Başkanlığı, Ankara

- Anonim. 2020. Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Kahramanmaraş Tarım ve Orman İşleri Şube Müdürlüğü İstatistikleri, Kahramanmaraş.
- Demirsoy A. 2007. Genel zoocoğrafya ve Türkiye zoocoğrafyası / Hayvan Coğrafyası. Meteksan, Ankara, Türkiye.
- Erdem S. 1991. Av. DİA, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. İstanbul, Türkiye.
- Oğurlu İ. 2008. Yaban hayatı kaynaklarımızın yönetimi üzerine. SDÜ Orman Fak Derg, (2): 35-88.
- Özaydın A. 1991. Av. DİA, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları İstanbul, Türkiye.
- Özer O. 2020. Türkiye'nin av turizmi potansiyeli konusunda bir değerlendirme. J Gastron Hospital Travel, 3(1): 71-86.
- Özkan ÇÖ, Başdoğan H. 2020. Kınalı kekliklerin (Alectoris chukar) telemetri cihazıyla takibi. ADYÜTAYAM 8(2): 1-16.
- Özkan ÇÖ, Baydemir M, Kalınkütük H. 2020. Ringing studies at poultry wildlife production stations. BSJ Eng Sci, 3(2): 38-40.
- Özkan ÇÖ, Ülger İ, Özkan Ö. 2020. Mintiverm oral çözelti tozunun damızlık kınalı kekliklerde yumurta verimine etkisi. ADYÜTAYAM, 8(2): 17-22.
- Özkan ÇÖ. 2020. Damızlık kınalı kekliklerde (Alectoris chukar) meselen E liquid takviyesinin yumurta verimi üzerine etkisinin belirlenmesi. ADYÜTAYAM 8(1): 31-37.
- Resmi Gazete. 2003. Kara Avcılığı Kanunu, 11/07/, Sayı: 25165.
- Ünal Y. 2019. Yaban hayvanı türleri ve yaşama ortamları üzerindeki kısıtlayıcı faktörler. International European Conference on Mathematics-Engineering-Naturalmedical Sciences-X Bildiri Kitabı, Aralık 14-15, İzmir, Türkiye, 261-268.